

A B C D E F G H I J K L L M N O P R S T U V W X Y Z

Nr ŚLĄSKIE 75

1. Obiekt

DOM

2. Czas powstania

2 połowa XVIII w.

3. Miejscowość

BIELSKO-BIAŁA

4. Adres

ul. Cieszyńska 2

nr hipoteczny

pb 44

5. Przynależność administracyjna

województwo śląskie
gmina i powiat Bielsko-Biała

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Bielsko (Bielitz)
Od 1951r. Bielsko-Biała po połączeniu 2 miast

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo Katowickie
powiat Bielsko-Biała

8. Właściciel i jego adres

Własność komunalna
Administrowane przez ZGM-ADM nr 3
Ul. Krasińskiego 5 Bielsko-Biała

9. Użytkownik i jego adres

lokatorzy komunalni

10. Rejestr zabytków

A- 17/76 17.08. 1976

A- 1/76 16.08.1976 r. w ramach staromiejskiego
układu urbanistycznego

66 2 25-02-1980

Posesja : skrajna, pd. działka siedliskowa w obrębie zach. bloku przyrynkowego. Na rzucie wydłużonego prostokąta, zwróconego krótszym bokiem do Rynku, dłuższym do ul. Cieszyńskiej. Zabudowana niemal w całości przez dom, na zapleczu niewielkie podwórze wspólne z wtórnie podzieloną posesją ul. Cieszyńska 4

Dom murowany (ceglano-kamienny) , otynkowany, 2-traktowy. Na rzucie wydłużonego prostokąta zwróconego krótszym bokiem do Rynku, z wejściem wtórnie usytuowanym od ul. Cieszyńskiej. Piętrowy z przyziemiem i wysokim parterem, podpiwniczony w części frontowej. Dach 3-spadowy, kryty papą.

Elewacje: (nowszy tynk kropiony), o skromnym wystroju architektonicznym: w fasadzie od Rynku gzyms podokapowy i opaski wokół okien, w elewacji od ul. Cieszyńskiej opaski j.w. oraz wnęka bramna o łuku koszowym, ze stopniami kamiennymi, w niej kamienny portal (wtórnie zatynkowany) prostokątny, z koszowym nadświetlem, w. XVIII/XIX.

Piwnice sklepienie kolebkowo. Zejście do piwnic schodami 1-biegowymi, kamiennymi z sieni.

Na parterze w trakcie frontowym pomieszczenia adaptowane z d. podcienia, sklepienie kolebką (oś równoległa od fasady) z lunetami, 2 poł. XVII wieku , dawna sień związana z nieistniejącym wejściem od str. Rynku (pomieszczenie wtórnie podzielone) nakryta sklepieniem kolebkowym ze stykającymi się parami lunet o podciętych spływach, koniec wieku XVIII; w dawnym przechodzie na podwórze (przedłużeniu sieni) sklepienie kolebkowe, zapewne kon. XVIII wieku, w sieni od, ul. Cieszyńskiej sklepienie kolebkowe. Klatka schodowa tunelowa, zabiegowa, nakryta sklepieniem o łuku segmentowym, stopnie kamienne zużyte, szafka ścienna z drzwiami deskowymi wiek XIX, w wejściu na piętro stolarka drzwi 2-skrzydłowa z nadświetlem, przeszklona, wiek XIX/XX. . Na piętrze d. sień nakryta sklepieniem kolebkowym ze stykającymi się parami lunet o podciętych spływach, kon. Wieku XVIII i korytarzyk nakryty sklepieniem kolebkowym (nad d. przechodem), zapewne kon. XVIII w. w nim dwie szafki ściennie o jednoskrzydłowych drzwiach deskowych, wiek XIX.

Na piętrze w izbie nad wejściem sklepienie żaglaste, w pozostałych stropy drewniane

Instalacje: wod.-kan. gaz, elektryczna, ogrzewanie piecowe .

Działka wytyczona w ramach lokacyjnego planu miasta kon. XIII w. Dom zbudowany zapewne w 2 poł. XVIII wieku (w ramach odbudowy po pożarach 1649, 1664)jako szczytowy, piętrowy, podcieniowy, może z adaptacją starszej zabudowy (piwnica pod częścią frontową ?); przedstawiony w tym charakterze na widoku miasta Samuela Johanny'ego 1801.

Przebudowany kon. Wieku XVIII i zapewne w wyniku pożaru miasta po 1809 r. z likwidacją podcienia i szczytowego rozwiązania fasady oraz rozbudową w głąb działki (zasięg rzutu wraz z dzisiejszym domem ul. Cieszyńska 4 widoczny na planie katastralnym 1836 r.) Działka spłycona ok. 1870 r. w związku z wydzieleniem posesji ul. Cieszyńska 4. Przebudowany z obniżeniem dachu i wymiana stolarki w 2poł. XIX w.

Dom barokowy (cechy stylowe zatarte, skromne). Klasycyzm (cechy j.w.) Historyzm (elementy, skromne cechy stylowe).

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
2059 m ³	244 m ²	Mieszkalny	Mieszkalny
		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Bryła budynku o zatartych, skromnych cechach stylowych barokowo-klasycystycznych, przekształcona w wyniku zamurowania arkadowego podcienia, likwidacji szczytowego rozwiązania fasady oraz rozbudowy działki włąb aż do budynku nr 4 przy ul. Cieszyńskiej.

Cechy stylowe elewacji zatarte na skutek niewłaściwie prowadzonych remontów. Na powierzchni elewacji warstwa nakropku zaciera rysunek rzeźbiarski detali architektonicznych: gzymsów, opasek wokół otworów okiennych. W przyziemiu bezstylowa, metalowa stolarka okienna i drzwiowa.

We wnętrzu pierwotny układ przestrzenny zmieniono przez likwidację przejścia w podcieniu, wprowadzenie wtórnych podziałów i dodatkowej kondygnacji piwnicznej oraz zmianę lokalizacji otworów drzwiowych.

Zachowane zostały elementy zabytkowego wyposażenia wewnątrz: portal kamienny w wejściu od ul. Cieszyńskiej, kamienne schody przed bramą, brama płycinowa dwuskrzydłowa z ćwiekami, drzwiczki proste, drewniane z zawiasami kutymi, kamienne schody, szafka ścienna bez drzwi, cztery szafki ścienne, drzwi płycinowe dwuskrzydłowe, górą przeszklone z nadświetlem i krata okienna na piętrze. Elementy wyposażenia wykazują duży stopień zużycia.

Stan instalacji wodno-kanalizacyjnej zły. Brak odprowadzenia wody spod budynku. Instalacja gazowa i elektryczna szpecąca, przeprowadzona w miejscach widocznych.

- koniec XVIII wieku przebudowa budynku po 1809 r. (pożar) przebudowany z likwidacją podcieni i szczytowego rozwiązania fasady i rozbudowa w głąb działki
- ok. 1870 r. wydzielenie posesji ul. Cieszyńskiej i związane z tym spłylenie
- 2 poł. XIX w. przebudowa z obniżeniem dachu i wymiana stolarki
- 1998 r. badania architektoniczne elewacji i sieni

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

- Przeprowadzić generalny remont budynku (elewacje, izolacja, uregulowanie systemu odpływu wód opadowych)
- Wskazana przebudowa parteru w narożniku z przywróceniem podcieni.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

- Plan katastralny Bielska z 1836 roku
- Studium historyczno – urbanistyczne Bielska PKZ Kraków 1993 r.
- Plan rewaloryzacji bielskiej Starówki kwartał „A” ul. Cieszyńska 2/4 .Archiwum ZOZ Bielsko-Biała.
- Karta ewidencyjna „zielona” z 1959 roku (Archiwum SOZ Bielsko-Biała)

22. Biblioteka

- E. Chojecka : Architektura i urbanistyka Bielska-Białej do 1939 roku. Bielsko-Biała 1994 r.
- J. Polak, M. Tomiczek: Bielsko-Biała w starej fotografii. Bielsko-Biała 1991 r.
- J . Polak: Przewodnik po Bielsku-Białej. Bielsko-Biała 2000
- H. Rechowicz: Bielsko-Biała, Zarys rozwoju miasta i powiatu, Katowice 1971 r.
- Studium historyczno- urbanistyczne Bielska . PKZ Kraków 1996 r.
- „Bielsko-Biała – studium konserwatorskie urbanistyki i architektury” PKZ Kraków 1976 r.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Bielsko-Biała Stare Miasto – plany i widoki
Album ikonografii Beiersdorf 1974 r. (Archiwum SOZ Bielsko-Biała)

24. Uwagi różne

25. Opracował

mgr inż. Arch. Marek Cempla , listopad 2000 r.

tekst.....

imię, nazwisko, data, podpis

mgr inż. Arch. Marek Cempla , listopad 2000 r.

plany, rysunki

zdjęcia fotogr.

mgr inż. Arch. Marek Cempla , listopad 2000 r.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

Archiwum SOZ Bielsko-Biała

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Zał. nr 1 i 2,3

1. Miejscowość

BIELSKO-BIAŁA

2. Obiekt (nazwa iak w karcie)

Dom ul. Cieszyńska 2

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

zdjęcia, rzut,

RZUT PARTERU

M2 1os.
13,25m²
E,W,K
piec kuch.

M1, 6os.
65,31m²
E,W,K,G
łaz. z WC
2 piece

Zamurowana arkada podcieni

Zamurowana arkada podcieni

opr. arch., arch. Marek Cempla, Andrzej Cygnarowski
opr. graf. Grzegorz Cempla, arch. Wojciech Kozub

SKALA 1:200

0 1 2 3 4 5 6 7m

Zamurowane arkady podcieni

- ① - kamienne schody pod bramą
- ② - portal kamienny
- ③ - brama płycinowa dwuskrzydłowa z ćwiekami
- ④ - drzwiczki proste drewniane z zawiasami kutymi
- ⑤ - kamienne schody klatki sch.
- ⑥ - szafka ścienna bez drzwi
- ⑦ - portal kamienny z odbojami

Wkładkę założył: arch. Marek Cempla listopad 2000..

Miejsce przechowywania negatywów: SOZ Bielsko-Biała

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

1. Miejscowość

BIELSKO-BIAŁA

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Dom ul. Cieszyńska 2

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

zdjęcia, sytuacja, fotogr. archiwalana

Pd.-zachodnia część Rynku po 1910 r. W położonym centralnie budynku nr 32 (narożny ul. Kościelna 1) z II poł. XVII w. do lat 80-tych ub. stulecia znajdowała się słynna gospoda „Pod Złotym Lwem”. Ponieważ „nie odpowiadała wymogom nowych czasów (...) wymagała kosztownej przebudowy, by mogły tam znaleźć miejsce dzisiejsze sklepy – rzeźniczy (Rudolf Linnert) i z towarami lnianymi (Rudolf Jahne)”. Przy zachodniej pierzei pod nr 1 sklep z naczyniami kuchennymi Jetty Schanzer, obok dwie barokowe kamieniczki z II poł. XVII w., najstarsze w rynku (nr 2 i 3) i dalej kamienica Hoffmanna.

Wkładkę założył: arch. Marek Cempla listopad 2000..

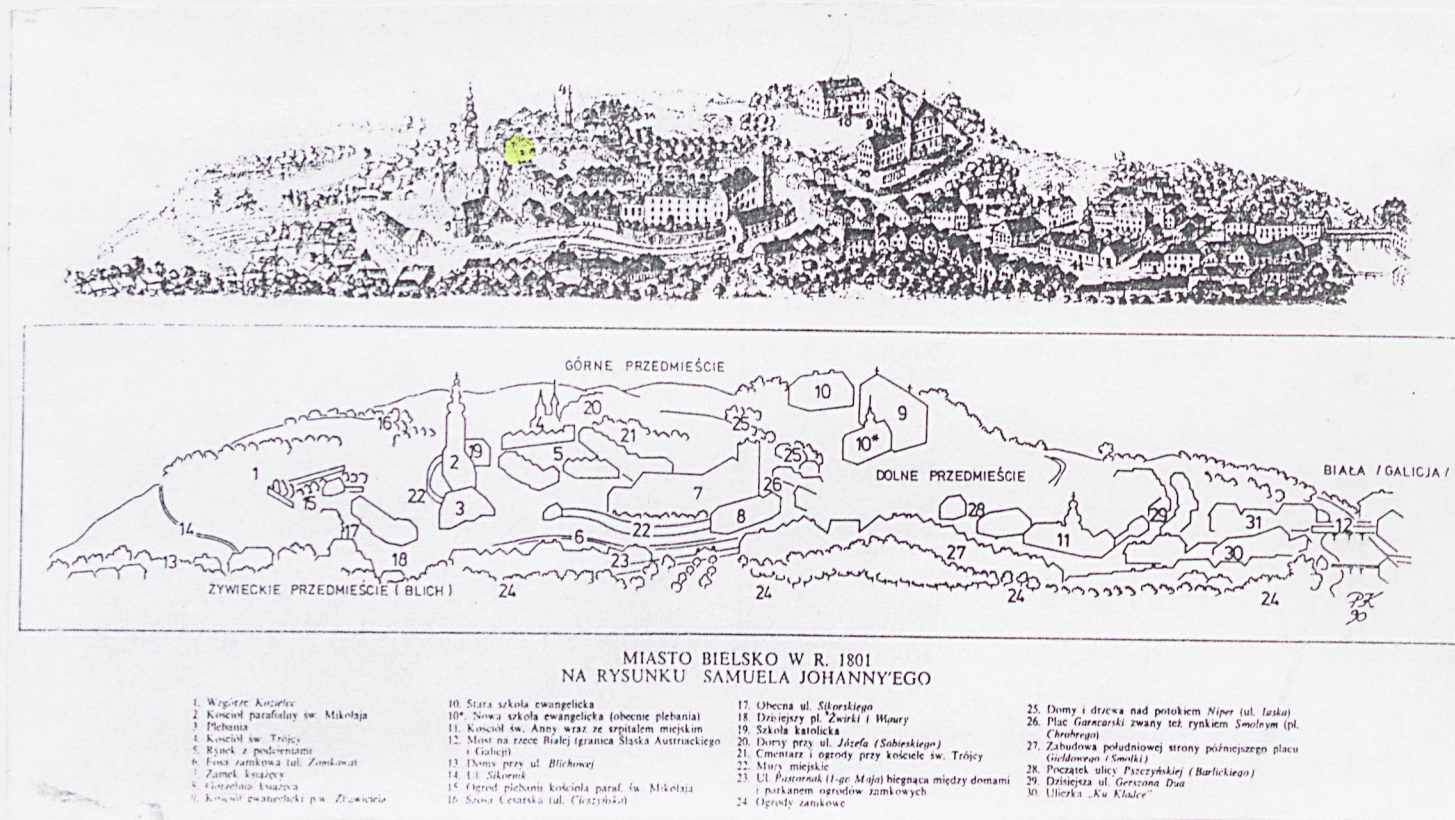
Miejsce przechowywania negatywów: SOZ Bielsko-Biala

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

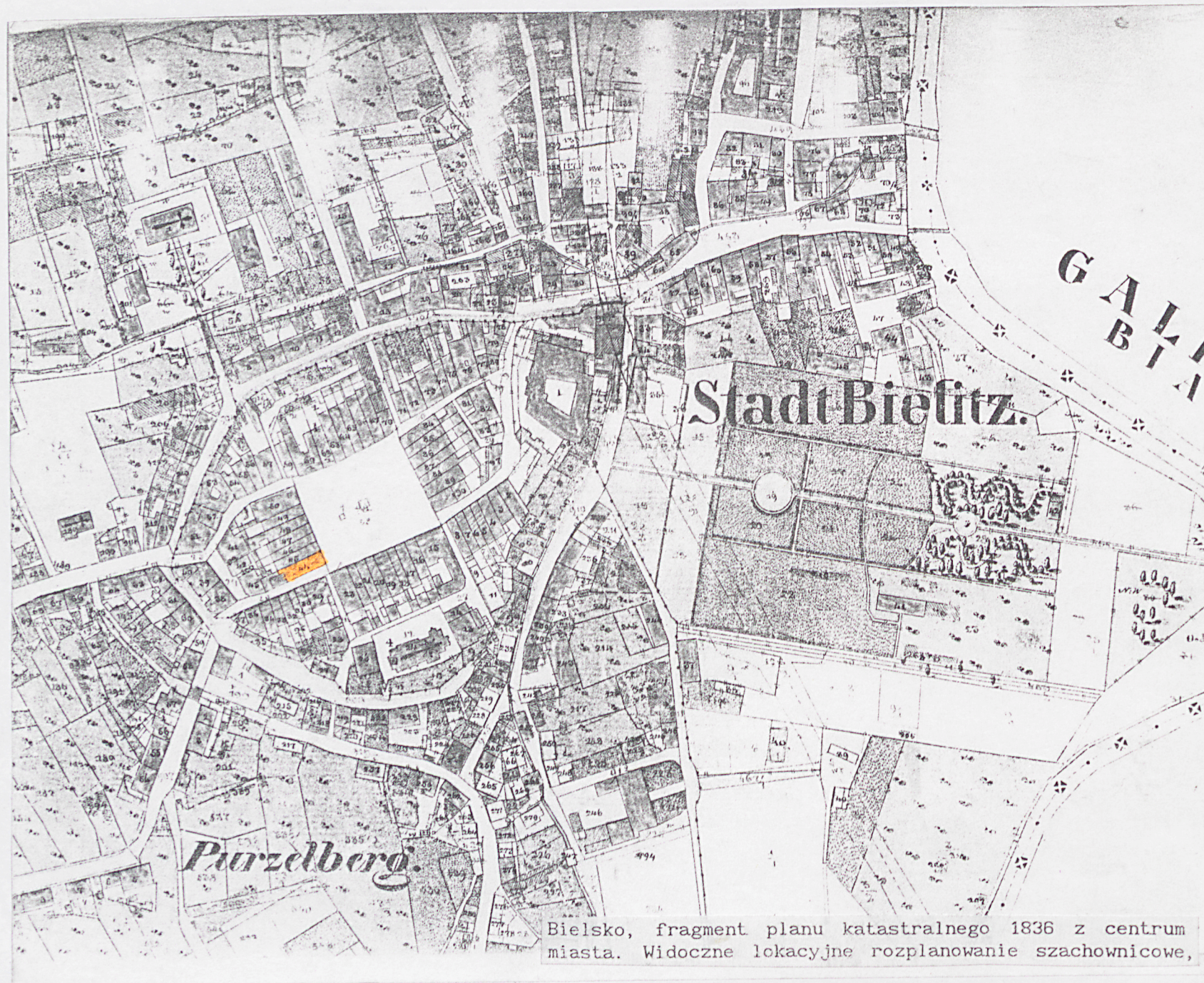
1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa iak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
BIELSKO-BIAŁA	Dom ul. Cieszyńska 2	rysunek archiwalny, plan katastr. z 1836r,

Wkładkę założył: arch. Marek Cempla listopad 2000...

Miejsce przechowywania negatywów: SOZ Bielsko-Biała

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Bielsko, fragment planu katastralnego 1836 z centrum miasta. Widoczne lokacyjne rozplanowanie szachownicowe,